

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 67104-01-20

בפני כב' השופטים פרידמן-פלדמן, בר עם ושחם

המבקשים:

1. אברהם בלוך – כתב המשפט של אתר סרוגים ת.ז. 314735317
2. איתמר לוי – העורך המשפטי של News1, ת.ז. 58867367
3. ענבר טויזר, חדשות 12 ואתר 12N, ת.ז. 208551747
4. יאיר אלטמן – ישראל היום, ת.ז. 040120813
5. אמוץ שפירא – כתב משפט כאן רשת ב', ת.ז. 023850449

בקשה דחופה בשל פגיעה חמורה בפומביות הדיון

עניינה של בקשה זו הוא להורות למנהל בתי המשפט ליצור תשתית מקצועית להעברת שידורי המשפט לעיתונאים, או לחילופין לאפשר למערכות החדשות לשדר את המשפט באמצעות הטכנולוגיה הקיימת בידם.

בנוסף, בקשה זו מתייחסת לעניין המוצגים שעולים בבית המשפט, כאשר בית המשפט הנכבד מתבקש להורות למאשימה להעביר, בצורה אקטיבית, לידי גופי התקשורת החפצים בכך, את החומרים המוצגים בבית המשפט, לכל הפחות בזמן אמת.

1. היום החל שלב ההוכחות בעניין תיקי האלפים, כאשר עיתונאים, למעט שניים, אינם מורשים לנכוח באולם, זאת בשל הגבלות הקורונה.
2. בכדי להתמודד עם ההגבלות, עיתונאים יושבים באולמות שונים, בהם הדיון מועבר בזמן אמת דרך תוכנת 'סקייפ' באמצעות מצלמה אחת בלבד.
3. הדבר יוצר קשיים שונים, בהם חוסר יכולת לראות את השופטים, בעיות בשמע, שידור מקוטע, וכן מניעת האפשרות לראות מוצגים אשר מובאים בפני בית המשפט, מה שיוצר קושי אמיתי להבין את המתרחש בדיון והיכולת לסקר את המשפט כראוי.
4. חשיבותו של פומביות הדיון נקבעה בחוק ובפסיקה. כך למשל:
 - א. סעיף 3 לחוק יסוד השפיטה, בפרק המגדיר את הוראות היסוד, קובע במפורש: "בית משפט ידון בפומבי, זולת אם נקבע אחרת בחוק או אם בית המשפט הורה אחרת לפי חוק".
 - ב. נשיאת בית המשפט העליון לשעבר, השופטת דורית ביניש, כותבת (בג"ץ 5917/97): "עקרון פומביות הדיון הוא עקרון יסוד של כל משטר דמוקרטי. הוא בעל מעמד חוקתי על-חוקי בשיטתנו המשפטית, ועל חשיבותו ומרכזיותו אין חולק".
 - ג. בנוסף, כותב השופט מצא (ע"פ 353/88) כי בעקרון פומביות הדיון "טמונה, כידוע, אחת הערובות העיקריות לתקינותו של ההליך המשפטי, הן בתחום עשיית הצדק ובירור האמת, הלכה למעשה, והן בתחום מראית פני הצדק קבל עם ועדה".

5. במשפט הנוכחי, בשל האמור לעיל, פומביות הדיון נפגעת באופן קשה. הציבור אינו מורשה להגיע אל תוך אולם בית המשפט, ועיתונאים לא יכולים לסקרו כראוי – הן בשמע והן בוויזואליה. הקושי בחוסר היכולת לצפות בשופטים פוגע, כך הקושי בשמיעת אמירות הצדדים והשופטים וחוסר היכולת לצפות במוצגים שמובאים בפני בית המשפט הינה בלתי נסבלת ופוגעת בחופש העיתונות ופומביות הדיון – חד וחלק.
6. אנו מבינים כי התקופה הנוכחית בה הקורונה קיימת ברחבי העולם אינה קונבנציונלית, אך גם בתקופה כזאת יש לשמור על הוראות החוק, ובדגש על הוראות חוקי היסוד. בשל כך, ובהתחשב במהלך המשפט הצפוי להתמשך תקופה לא קצרה, אנו מבקשים מבית המשפט להוציא הוראות:
- א. למנהל בתי המשפט להתקין, בתוך זמן סביר שלא יעלה על חודש, תשתית מקצועית לשידור הדיונים, אשר תביא לפתרון מלא לבעיות המוזכרות לעיל, בדגש על בהירות השמע של כלל הדוברים – או לחילופין לאפשר למערכות החדשות לשדר את המשפט על פי הכלים המקצועיים שמצויים בידם.
- ידועה עמדת בית המשפט לשידור חי של הדיון, אך הפגיעה הקשה בחופש העיתונות ובפומביות הדיון מחייבת לנקוט בפתרונות אמיתיים – לצורך שמירה על הוראות החוק ושמירת אמון הציבור בהליך המשפטי, אשר כאמור, אינו יכול להיות מסוקר כראוי במצב הנוכחי.
- יודגש, כי בקשה זו מכוונת לשידור ושדרוג השידור במעגל סגור המבוצע כיום, ולא לביצוע שידור חיצוני.
- ב. למאשימה להעביר, באופן אקטיבי, לידי העיתונאים המסקרים את המשפט, את המוצגים המובאים בפני בית המשפט עקב חוסר היכולת לצפות בהן מנוכחות באולם עצמו. ניתן להורות למאשימה להעביר את המוצגים הרלוונטיים בזמן אמת באמצעות תוכנות שונות כגון ווטסאפ או דוא"ל. מצב בו לא ניתן לסקר את המשפט כראוי עקב חוסר היכולת לצפות במוצגים המובאים לפני בית המשפט, כמובן אינו יכול להימשך. יודגש, כי בקשה זו מכוונת למוצגים אשר הנוכחים באולם יכולים לראותם, ועיתונאים היו יכולים לסקר אותם במידה והיו נוכחים באולם, דבר שנפגע קשות עקב הקורונה.
7. מן הדין ומן הצדק לאשר את הבקשה.